

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Tolga kommune

Arkivsak: 23-486
Møtedato/tid: 04.12.2023 kl. 13:00
Møtested: Storstua, Kommunehuset

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS
v/ Torill Bakken på telefon 90815168, eller e-post: torill.bakken@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Os, 24.11.2023

Audun Holte (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Torill Bakken
seniorrådgiver
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør, postmottak og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
27/23	Forvaltningsrevisjon av IKT-sikkerhet og personvern i IKT Fjellregionen (FARTT)
28/23	Opplæring av kontrollutvalget
29/23	Revisjonsstrategi for regnskapsåret 2023
30/23	Engasjementsbrev fra Revisjon Midt-Norge SA
31/23	Forenklet etterlevelseskontroll 2022 - tilbakemelding i fra kommunedirektøren
32/23	Forvaltningsrevisjon om etikk og varsling i kommunen
33/23	Årsplan og møteplan 2024
34/23	Aktuelle saker for kontrollutvalget
35/23	Referatsaker
36/23	Godkjenning av dagens protokoll

Forvaltningsrevisjon av IKT-sikkerhet og personvern i IKT Fjellregionen (FARTT)

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tolga kommune

Møtedato

04.12.2023

Saknr

27/23

Saksbehandler Torill Bakken

Arkivkode FE-217, TI-&58

Arkivsaknr 23/92 - 8

Forslag til vedtak:

Forvaltningsrevisjonsrapporten IT-Sikkerhet av 06.11.23 tas til orientering.

Tolga kommune følger revisors anbefalinger og kommunestyret ber eierrepresentanten for Fjellregionen IKT i samarbeid med kommunedirektøren om å sørge for at selskapet:

1. Iverksetter et arbeid med identifisering av informasjonsverdier, vurdering av trusler og sårbarheter som grunnlag for spesifikke sikkerhetsmål, sikkerhetsstrategi og sikkerhetsorganiseringen. Dette arbeidet kan munne ut i en overordnet plan for IKT og IKT-sikkerhet.
2. Avklare og dokumentere organiseringen av informasjonssikkerhetsarbeidet og være konsekvent i benevnelsen av roller.
3. Vurdere å sikre at rutinen for tilgangsstyring etterleves ved endring og avslutning av arbeidsforhold, herunder også innlevering av kommunens datautstyr.
4. Vurdere behovet for dokumentasjon av IKT-hendelser som grunnlag for evaluering og læring.
5. Utarbeide en plan for hendelseshåndtering og gjenoppretting.

Eierrepresentanten og kommunedirektøren rapporterer til kontrollutvalget om iverksatte tiltak innen 01.10.24.

Vedlegg:

- Forvaltningsrevisjonsrapport IKT-sikkerhet

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget skal påse at forvaltningsrevisjon gjennomføres, jf. lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 23-2 punkt c). Forvaltningsrevisjon innebærer å gjøre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger.

Rapport for forvaltningsrevisjon for IKT-sikkerhet i IKT Fjellregionen IKS er ferdigstilt og klar til behandling.

Rapporten er bestilt av Tynset kommune og gjennomført som et samarbeidsprosjekt med Tolga, Alvdal og Rendalen kommuner.

Tidligere behandlinger

Det ble gjennomført et felles møte for kontrollutvalgene i Nord-Østerdal den 14. november 2022, hvor var samordning av kontroll i interkommunale samarbeid var et tema. På bakgrunn av diskusjonen tok Tynset kontrollutvalg initiativ til en felles forvaltningsrevisjon for IKT.

- Sak 07/23 – Tolga takker ja til invitasjonen fra Tynset kontrollutvalg om å gjennomføre en forvaltningsrevisjon i IKT Fjellregionen IKS under forutsetning av godkjente tilleggsmidler fra kommunestyret. Bekreftet i kommunestyret 25.05.23.
- Sak 12/23 – Oppdatering om felles forvaltningsrevisjon og prosjektplan

Arbeidet ble igangsatt i henhold til plan, og endelig rapport er levert den 6.11.2023.

Rapporten ble noe forsinket siden det ble behov for avklaring av hvilken informasjon som kunne være offentlig med tanke på sikkerhetsrisiko. Etter en omarbeiding av rapporten er all informasjon offentlig.

Rapport for forvaltningsrevisjonen har vært på høring hos både kommunedirektørene i kommunene og daglig leder i FARTT. Etter høring har faktafeil i rapporten blitt korrigert. Høringssvarene fremgår av del 9 i rapporten, og et er verdt å merke seg at arbeidet med IKT-sikkerhet fra selskapet og i kommunene griper inn i hverandre.

Arbeidet med rapporten:

Den viktigste målsettingen med prosjektet har vært å gi eierkommunene en ekstern vurdering av IKT-sikkerheten hos IKT Fjellregionen IKS (heretter kalt FARTT), samt å komme frem til mulige forbedringsområder som kan gi selskapet.

Forvaltningsrevisjonen har vurdert personvern i relasjon til god informasjonssikkerhet, blant annet ved vurdering av etablerte sikkerhetstiltak, tilgangsstyring og segregering av data. BDO har ikke gjennomført en analyse av FARTT sitt arbeid opp mot personvernlovgivningen utover dette. Revisjonen har i hovedsak omfattet felles infrastruktur som driftes av IKT Fjellregionen IKS på vegne av kommunene. Revisjonen har ikke omfattet infrastruktur driftet av andre eksterne parter eller av eierkommunene selv.

Revisjonskriterier gir vurderingsgrunnlaget for hva revisjonen skal vurdere opp mot. Denne revisjonen er i hovedsak basert på Norsk Sikkerhetsmyndighet (NSMs) grunnprinsipper for IKT-sikkerhet 2.0. Dette er et sett med prinsipper for hvordan IKT-systemer bør sikres for å beskytte verdier og leveranser.

Rapporten gir en utdyping av hvilke revisjonskriterier det er vurdert mot.

Metodene som er brukt for å svare ut problemstillingene er intervjuer, dokumentgjennomganger, penetrasjonstest og selvstendige analyser.

Vurderingskriteriene om hvordan undersøkte forhold avviker fra revisjonskriteriene er kategorisert i : *svært stor grad*, *stor grad*, *noen grad* eller *om undersøkte forhold møter i stor grad* revisjonskriteriene.

Revisors problemstillinger med konklusjoner:

Det er utarbeidet 5 problemstillinger, og revisor har konkludert for hver av de.

1. Styrer selskapet informasjonssikkerheten på en tilfredsstillende måte?
Undersøkte forholdene avviker i noen grad fra revisjonskriteriene. Det er et forbedringspotensial knyttet til definering av roller og ansvar knyttet til informasjonssikkerhetsarbeidet, og oppdatering av styrende dokumenter.
2. Blir sikkerhetsrisikoer identifisert og håndtert?
Undersøkte forhold avviker i stor grad fra revisjonskriteriene. Selskapet har kartlagt enheter og programvare som er i bruk, men innrullerte klienter i et forvaltningssystem først i 2023. Selskapet har kontroll på identiteter og tilganger på ansatte i kommunene, men det er et forbedringspotensial knyttet til gjestebrukere samt å begrense bruken av høyt privilegerte brukerkontoer. Kvaliteten på gjennomførte risiko- og sårbarhetsvurderinger vurderes å være svak.
3. Blir informasjon og informasjonssystemer beskyttet iht. beste praksis?
De undersøkte forhold avviker i stor grad fra revisjonskriteriene. Det er avdekket flere betydelige svakheter i IKT-arkitektur og konfigurering. Selskapet gjør heller ingen sikkerhetsrevisjoner av underleverandører eller test av gjenoppretting og disaster recovery. Rutinene knyttet til sikkerhetskopiering av virksomhetsdata for kommunene synes tilstrekkelig ivaretatt.

4. Hvordan oppdages avvik og mulige trusler mot virksomheten?

De undersøkte forhold avviker i noen grad fra revisjonskriteriene. Det er etablert rutiner for sikkerhetsovervåkning og sårbarhetsscanning, men disse omfatter ikke oppfølging av varsler utenfor normal arbeidstid. Videre vurderer revisjonen at FARTT ikke har spesifikk kompetanse for å vurdere og håndtere cyberhendelser på en forsvarlig måte. Det er ikke tidligere gjennomført inntrengingstester.

5. Blir hendelser håndtert på en tilfredsstillende måte?

De undersøkte forhold avviker i noen grad fra revisjonskriteriene. Selskapet har nylig revidert beredskapsplanverket, men handlingsplaner for utvalgte scenarioer virker ikke å være ferdigstilt. Selskapet gjennomfører evalueringer etter øvelser og hendelser, men har ikke rutiner for å gjennomføre tekniske øvelser. Dette gjør selskapet sårbart i håndteringen av nye og ukjente hendelser, ref. erfaringer fra hendelsen som inntraff høsten 2022

Revisjonens anbefalinger:

1. Tydeliggjøre, beskrive og plassere det overordnede ansvaret for informasjonssikkerhet i FARTT.
2. Innføre standard herdeprofiler basert på beste praksis for PCer, servere og mobiltelefoner og innføre sikkerhetskonsfigureringer i Microsoft 365 og Azure AD i henhold til beste praksis.
3. Etablere rutiner for sikkerhetsrevisjoner basert på kritikalitet og risiko.
4. Tilknytte seg en leverandør med spesifikk kompetanse innen cybersikkerhet som kan bistå med vurdering og håndtering av varsler og/eller ved cyberhendelser.

Vurdering og konklusjon:

Revisjonen vurderer at FARTT har hatt et økende fokus på IT-sikkerhet, men at det gjenstår vesentlige forbedringer for å kunne stadfeste at FARTT har et tilfredsstillende IKT-sikkerhetsnivå. Gjennomgående for revisjonen er at FARTT har innført forbedringer det siste året, men at det fremdeles er en del avvik sett opp mot NSMs grunnprinsipper for IKT-sikkerhet og anerkjent beste praksis. Disse avvikene innebærer at FARTT og eierkommunene er sårbare for cyberangrep, og at det ved en større hendelse kan ta lengre tid enn nødvendig å oppdage angrepet, begrense og håndtere skadeomfanget, og gjenopprette systemene.

Revisjonens vurderinger er baseres på disse hovedfunnene:

- Manglende definering av roller og ansvar knyttet til informasjonssikkerhetsarbeidet.
- Det er avdekket flere betydelige svakheter i IKT-arkitekturen og konfigureringen til FARTT.
- FARTT gjør ingen sikkerhetsrevisjoner av underleverandører.
- FARTT har ikke etablert rutiner for å gjennomføre tekniske øvelser. Dette gjør selskapet sårbart i håndteringen av nye og ukjente hendelser.

Sekretariatet er av den oppfatning at BDO AS har avgitt en ryddig og tydelig rapport i tråd med vedtatt prosjektbeskrivelse.

I kommunedirektørens høring kommer det frem at det er en stor grad av samhandling mellom selskapet og kommunes drift for IKT-sikkerheten. Derfor foreslås det at kommunedirektør og eierrepresentant i fellesskap rapporterer om gjennomførte tiltak. Det anbefales at kontrollutvalget slutter seg til rapporten og innstiller på revisors anbefalinger.

Opplæring av kontrollutvalget

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tolga kommune

Møtedato

04.12.2023

Saknr

28/23

Saksbehandler Torill Bakken

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/442 - 1

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar saken om opplæring til orientering.

Saksopplysninger:

Kommunene er de viktigste velferdsprodusentene i samfunnet, og forvalter store ressurser på vegne av innbyggerne. Omfanget og bredden i den kommunale tjenesteproduksjonen medfører et behov for utstrakt styring og kontroll. Kommunelovens (koml.) § 22-1 fastslår at kommunestyret har (det øverste) ansvaret for å kontrollere kommunens virksomhet. For å utøve denne kontrollen skal kommunestyret i henhold til koml. § 23-1 skal velge et kontrollutvalg som skal utøve kontrollen på sine vegne (se kommunestyrets møte 12/10-2023 sak 58/23).

For at kontrollutvalget skal få en bedre innsikt i oppgaven vil sekretariatet i møtet ha en gjennomgang av:

- kontrollutvalgets oppdrag
- aktørene i egenkontrollen
- hvordan kontrollutvalget jobber
- rettigheter og plikter for folkevalgte

I forbindelse med den siste delen om rettigheter og plikter for folkevalgte vil administrasjonen i fra Tolga kommune delta for å orientere om praktiske spørsmål og registrering av møtegodtgjørelse. Nye utvalgsmedlemmer vil få utdelt lesebrett i fra kommunen.

Ut over presentasjonen som blir gitt, kan det være greit at dere har oversikt over dette når dere kommer til det første møtet:

Møte i kontrollutvalget

For møtet i kontrollutvalget er det noen "kjøreregler" som et offentlig organ må forholde seg til. Det er i hovedsak:

1. Kontrollutvalgets møter er åpne. Møtet skal lukkes når det er saker som er unntatt offentlighet, jf. koml. § 11-5.
2. Kontrollutvalget fatter sine vedtak i møte.
3. Møtet er ikke ferdig før protokollen er gjennomgått.
4. I spesielle tilfeller kan leder bestemme at møtet skal gjennomføres som fjernmøte, jf. eget reglement.
5. Kontrollutvalgets medlemmer har møteplikt og i dette ligger det også noen rettigheter og plikter:
 - a. Krav på fri fra jobb
 - b. Rett til godtgjørelse og tapt arbeidsfortjeneste
 - c. Gyldig forfall - skal meldes så raskt som mulig slik at vara kan innkalles
 - d. Habilitet – inhabilitet skal meldes så raskt som mulig slik at vara kan kalles inn

Rammer for kontrollutvalgets arbeid finnes her:

- Kommuneloven, forvaltningsloven og offentleglova

- Kommuneloven 7 del, kapitel 22-26:
- Forskrift om kontrollutvalg og revisjon
- Veileder til forskrift om kontrollutvalg og revisjon
- Tolkninger gitt av Kommunal- og Distriktsdepartementet
- Kontrollutvalgsboka, utgitt av Kommunal- og Distriktsdepartementet
- Reglement for kontrollutvalget i kommunen
- Møtet er satt, utgitt av KS
- Veiledere utgitt av Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT)
- Veiledere utgitt av NKRF – kontroll og revisjon i kommunene (NKRF)
- Kontrollutvalgets egen årsplan

I tillegg kommer også lover, forskrifter, veiledere osv. tilknyttet de ulike sakene kontrollutvalget til enhver tid har til behandling.

Videre opplæring

For at kontrollutvalget skal få en best mulig oversikt over sin rolle og oppgaver og bli bedre rustet til å møte sitt arbeid, så inviterer Konsek Trøndelag sine kontrollutvalg til regionvise samlinger i januar. For Fjellregionen vil dette bli på Røros den 15.januar 2024. Invitasjon ligger vedlagt referatsakene.

Vurdering og konklusjon

Under gjennomgangen av denne saken vil utvalget få en kort innføring i kontrollutvalgets rolle og oppgaver. Det er utarbeidet en presentasjon som vil bli gjennomgått i møtet, og sekretariatet ønsker å bidra til en erfaringsutveksling og dialog. Det vil også bli vist til hvor dere kan finne aktuell informasjon.

Kontrollutvalget kan ta denne saken til orientering.

Revisjonsstrategi for regnskapsåret 2023

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tolga kommune

Møtedato

04.12.2023

Saknr

29/23

Saksbehandler Torill Bakken

Arkivkode FE-216

Arkivsaknr 23/297 - 2

Forslag til vedtak:

1. Kontrollutvalget tar revisors redegjørelse om revisjonsstrategi for 2023 til orientering.
2. Kontrollutvalget godkjenner oppdragsansvarlig revisors uavhengighetserklæring.

Vedlegg:

- Uavhengighetserklæring oppdragsansvarlig regnskapsrevisor

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven med forskrifter påse at kommunens regnskaper blir trygghende revidert og holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet.

Kontrollutvalgets sekretariat har i den anledning bedt kommunens oppdragsansvarlige finansielle revisor om å orientere om planleggingen av revisjonsarbeidet for 2023-regnskapet og den løpende revisjonen så langt i året. Kontrollutvalget vil på denne måten ha mulighet å forsikre seg om at revisjonen fungerer på en trygghende måte og gi innspill til revisors videre arbeid.

Kontrollutvalget skal ifølge det samme lovverket påse at det gjennomføres forenklet etterlevelseskontroll av forvaltningen. Forenklet etterlevelseskontroll er en enkel stikkprøvekontroll som skal gjennomføres med lite ressurser. Kontrollen ble lovfestet i kommuneloven i 2020. Etterlevelseskontrollen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget. Revisor vil legge fram risiko- og vesentlighetsvurderingene i møtet.

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor, Monika Sundt, Revisjon Midt-Norge SA, vil orientere om revisjonsstrategi samt risiko- og vesentlighetsvurderingene i forbindelse med den forenklete etterlevelseskontrollen.

Revisors uavhengighet

Revisor skal være uavhengig av kommunen. Det innebærer begrensninger for revisor, blant annet når det gjelder ansettelsesforhold, styreverv og rådgivingstjenester. Revisor skal løpende foreta en vurdering av egen uavhengighet. Den som er ansvarlig for revisjonsoppdraget skal hvert år legge fram en skriftlig vurdering av egen uavhengighet for kontrollutvalget.

Revisors uavhengighetserklæring er vedlagt saken.

Konklusjon:

Denne saken har flere funksjoner. For det første blir kontrollutvalget orientert om at kommunen revideres av uavhengig personell. For det andre holdes kontrollutvalget løpende orientert om revisjonsarbeidet og for det tredje får kontrollutvalget et bedre grunnlag for å fastslå at kommunens regnskaper er trygghende revidert. Alt dette inngår i kontrollutvalgets påse-ansvar overfor regnskapsrevisor, som er nærmere beskrevet i kommuneloven paragraf 23-2 med forskrift. Kontrollutvalgets sekretariat viser ellers til revisors redegjørelse i møtet, og anbefaler kontrollutvalget å ta den til orientering.

Egenvurdering av uavhengighet:

Tolga kommune

Kommuneloven § 24-4 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon §16- §19 setter krav til revisors uavhengighet. Kravene er beskrevet i bestemmelsene. Dette dokumentet beskriver revisors egenvurdering og skal ivareta krav i forskriften.

Ansettelsesforhold	Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i revisjonsselskapet
Medlem i styrende organer	Undertegnede er ikke medlem i styrende organer i noen virksomhet som Tolga kommunen deltar i.
Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.
Nærstående	Undertegnede har ikke nærstående som har en slik tilknytning til Tolga kommune at dette har betydning for min uavhengighet og objektivitet i utførelsen av revisjonsoppdraget.
Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	Undertegnede bekrefter at det ikke er ytet rådgivning eller andre tjenester overfor Tolga kommune som er av en slik art at dette kommer i konflikt med denne bestemmelsen. Før slike tjenester utføres, vurderer revisor rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom revisor konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriftens § 16, utfører revisor ikke tjenesten. Hvert enkelt tilfelle vurderes særskilt. Revisor vil kunne besvare spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Slike veiledninger skjer med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.
Tjenester under (fylkes)kommunens egne ledelses- og kontroll-oppgaver	Undertegnede bekrefter at det ikke ytes tjenester overfor Tolga kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	Undertegnede bekrefter at verken revisor eller Revisjon Midt-Norge SA opptre som fullmektig for Tolga .
Andre særegne forhold	Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til min uavhengighet og objektivitet.

Stjørdal, 5. september 2023

Monika Sundt
Oppdragsansvarlig revisor

Engasjementsbrev fra Revisjon Midt-Norge SA

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tolga kommune

Møtedato

04.12.2023

Saknr

30/23

Saksbehandler Torill Bakken

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/328 - 6

Forslag til vedtak:

Engasjementsbrevet fra Revisjon Midt-Norge SA tas til orientering.

Vedlegg:

- Engasjementsbrev Revisjon Midt-Norge SA

Saksopplysninger:

Daglig leder i Revisjon Midt-Norge SA har oversendt engasjementsbrev til kontrollutvalget.

Hensikten med engasjementsbrevet er å beskrive vilkårene for revisjonsoppdraget og kommunisere dette med oppdragsgiver, slik at det er en felles forståelse for hva revisjonen arbeidsoppgaver og ansvar innebærer.

Vurdering:

Revisjonens fremleggelse av engasjementsbrevet kan sees som et element i kontrollutvalgets

påseansvar overfor revisjonen. Sekretariatet viser til Forskrift om kontrollutvalg og revisjon i kommuner og fylkeskommuner § 3 punkt b: «regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instruks og avtaler med revisor.»

Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) revisjonskomite har anbefalt at dette bør gjøres minst en gang hver valgperiode.

Revisjonens engasjementsbrev beskriver i hovedtrekk hva lovbestemt revisjonsarbeidet består av, og også andre kontrollhandlinger og uttalelser som gjennomføres samt hvordan kontrollarbeidet blir rapportert.

Sekretariatet har ingen bemerkninger til engasjementsbrevet, og anbefaler derfor kontrollutvalget om å ta engasjementsbrevet fra revisjonen til orientering

Tolga kommune
v/ Kommunedirektøren

Kontaktperson:
Wenche Holt

Dato og referanse:
2. oktober 2020

Revisjon Midt-Norge SA
Brugata 2
7715 Steinkjer

Besøksadresse:
Brugata 2
7715 Steinkjer

Org nr: 919 902 310 mva
Bank: 4270 18 38658
E post@revisjonmidt norge.no
T +47 907 30 300

ENGASJEMENTSBREV – TOLGA KOMMUNE

1. Innledning

Revisjon Midt-Norge SA ble i kommunestyrets sak 70/19 valgt til revisor for Tolga kommune fra 1.01.2020. Revisjonen består av regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og annen kontroll som er bestemt i lov eller i medhold av lov og andre uttalelser og kontrollhandlinger. Revisjonen omfatter kommuneregnskapet og foretaksregnskapene der det er aktuelt og det foreligger avtale om revisjon, herunder konsolidert årsregnskap.

Med utgangspunkt i de revisjonsbestemmelsene som gjelder for kommuner og fylkeskommuner, herunder standarder for god kommunal regnskapsskikk, vil vi i dette brevet beskrive vår forståelse av revisjonsoppdraget.

2. Revisjonen – formål og innhold

Revisor skal utføre regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og annen kontroll som er bestemt i lov eller i medhold av lov, jf. kommuneloven § 24-2. Revisjon av kommunal og fylkeskommunal virksomhet skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk.

Vi vil gjennomføre og rapportere resultatene av vår revisjon i henhold til god kommunal revisjonsskikk, som er en rettslig standard. Innholdet i dette begrepet er normert av kommunelovens bestemmelser om revisjon, tilhørende forskrifter og etablerte og anerkjente standarder på området. Som medlem av Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) er vi underlagt jevnlig eksterne kvalitetskontroller.

Revisor har plikt til løpende å foreta en vurdering av egen uavhengighet. Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget i samsvar med forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 19.

Ledelsenes ansvar

I henhold til kommuneloven er det kommunedirektøren som er ansvarlig for at kommunens interne administrative kontroll og økonomiforvaltning er ordnet på en betryggende måte og er gjenstand for betryggende kontroll. Det er også kommunedirektørens ansvar å utarbeide og fremme kommunens årsberetning og avlegge årsregnskapet i samsvar med bestemmelsene i kommuneloven, forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. og god kommunal regnskapsskikk.

Kommunens ledelse har også ansvaret for at vi som revisor har ubegrenset tilgang til registrerte opplysninger, dokumentasjon og annen informasjon vi finner nødvendig for å kunne utføre vårt arbeid, herunder korrespondanse, kontrakter, protokoller mv. Dette inkluderer også tilgang til systembeskrivelser og nødvendig veiledning.

Kommunestyret og kontrollutvalgets ansvar

Kommunestyret er kommunens øverste organ, og har det øverste ansvaret for å kontrollere den kommunale forvaltning. Kommunestyret velger selv et kontrollutvalg til å forestå løpende kontroll med den kommunale forvaltning på sine vegne. Kontrollutvalget skal påse at kommunens regnskap blir forsvarlig revidert. Videre skal kontrollutvalget påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet og av selskaper kommunen har eierinteresser i. Kontrollutvalget skal også påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper (eierskapskontroll).

Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak, kommuneloven § 23-3.

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring, jf. kommuneloven § 23-4.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide planer som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller. Planene skal baseres på en risikovurdering av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, virksomheten i kommunens eller fylkeskommunens selskaper og av kommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Planene skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen. Kontrollutvalget bestiller forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller basert på plan vedtatt av kommunestyret.

Innenfor forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll er det NKRF som er det standardsettende organ. Grunnlaget og bakgrunnen for den enkelte forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll vil være beskrevet ved planlegging og rapportering av hvert oppdrag, slik at denne oppgaven ikke blir beskrevet ytterligere i dette brevet. Se for øvrig nærmere om rapportering under eget avsnitt.

Oppdragsansvarlig revisor utpekes av revisjonsenheten til hvert oppdrag i forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Kontaktperson forvaltningsrevisjon er Johannes Nestvold.

Finansiell revisjon

Årsregnskapet og de aktuelle delene av årsberetningen

I regnskapsrevisjonen er vår hovedoppgave å kontrollere om årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon og å avgi en uavhengig uttalelse (revisjonsberetning) om at revisor har betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon og at det er avgitt i samsvar med lov og forskrifter. I tillegg kontrollerer vi om den revisjonspliktiges ledelse har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger.

Vi kontrollerer om årsberetningen inneholder de opplysningene som lov og forskrift krever, og om opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet. Vi ser også etter om årsberetningen gir dekkende opplysninger om vesentlige beløpsmessige avvik fra årsbudsjettet og om vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene er dekkende beskrevet i årsberetningen.

Årsregnskapet, herunder konsolidert årsregnskap, skal iht. kommuneloven § 14-6 være avlagt av kommunedirektøren innen 22. februar i året etter regnskapsåret. Årsberetningen skal avgis senest 31. mars. Kommunedirektørens ansvar omfatter også ansvar for at registrering, dokumentasjon og oppbevaring av regnskapsopplysninger er innrettet på en ordentlig og oversiktlig måte.

Videre er det vår oppgave å se etter at kommunen har ordnet den økonomiske internkontrollen på en betryggende måte og med forsvarlig kontroll.

Revisjonens utførelse og forholdet til intern kontroll

God kommunal revisjonsskikk innebærer blant annet at vi kontrollerer utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, foretar analytiske vurderinger og andre revisjonshandlinger som vi etter forholdene finner hensiktsmessige.

På grunn av en revisjons iboende begrensninger, sammen med den interne kontrollens iboende begrensninger, er det alltid risiko for at ikke all vesentlig feilinformasjon i regnskapet avdekkes, selv om revisjonen er planlagt og utført i samsvar med god kommunal revisjonsskikk, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Ved vår risikovurdering vurderer vi de interne kontrollene som er relevant for kommunens eller enhetens utarbeidelse av årsregnskapet med det formål å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for effektiviteten av enhetens interne kontroll. Slike revisjoner eller gjennomganger vil eventuelt kunne avtales.

Generelt vil en effektiv intern kontroll (kommunens egen) redusere risikoen for at misligheter og feil vil oppstå uten å bli avdekket, men vil aldri kunne eliminere denne risikoen. Omfanget av vårt revisjonsarbeid påvirkes av kvaliteten på, og effektiviteten av kommunens interne kontroll, samt regnskaps- og rapporteringsrutiner. Vi vil rapportere skriftlig om eventuelle vesentlige mangler i den interne kontrollen som vi har identifisert under revisjonen, se nærmere om dette under avsnittet rapportering.

Registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger

Når vi konkluderer om registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i revisjonsberetningen, vil revisjonen være utført i samsvar med den internasjonale standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller begrenset revisjon av historisk finansiell informasjon». Denne standarden krever at vi etterlever etiske krav, planlegger og gjennomfører vårt arbeid for å oppnå betryggende sikkerhet for at det ikke er vesentlige formelle mangler knyttet til registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger. Slike vurderinger innebærer gjennomføring av kontrollhandlinger for å innhente bevis om disse forholdene. De valgte kontrollhandlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for vesentlige mangler.

Ved vurderingen av ledelsens plikter med hensyn til registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger, innhenter revisor informasjon om kommunens interne rutiner for å vurdere samsvaret med lov, forskrift og god bokføringsskikk, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll.

Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen

I samsvar med kommuneloven § 24-9 og god kommunal revisjonsskikk er det vår oppgave å se etter om kommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak. Denne kontrollen skal gjennomføres med begrensede ressurser og baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering som legges fram for kontrollutvalget. Resultatet av kontrollen rapporteres i en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget som avgis senest 30. juni.

Uttalelsen gis med moderat sikkerhet og avgis etter RSK 301 «Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen». Standarden krever at vi etterlever etiske krav, planlegger og gjennomfører vårt arbeid for å oppnå moderat sikkerhet i uttalelsen om etterlevelse på det området som velges for kontroll.

Misligheter

Revisor bidrar gjennom revisjonen til å forebygge og avdekke misligheter og feil. Hvis revisor avdekker eller på annen måte blir kjent med misligheter, skal revisor straks melde fra om det til kontrollutvalget i nummerert brev, dette fremkommer i kommuneloven § 24-7.

Når saksforholdet er nærmere klarlagt, skal revisor sende nytt brev til kontrollutvalget. Revisor skal sende kopi av brevet til kommunedirektøren.

Andre bekreftelser enn revisjonsberetningen som inngår i oppdraget

Vi vil avgis følgende revisorbekreftelser mv. i samsvar med lov og god kommunal revisjonsskikk:

- Underskrift på kontrolloppstillingen for lønns- og pensjonskostnader (skatteforvaltningsforskriften § 7-2-11 – RF 1022).
- Merverdiavgift (mva/moms) - krav om kompensasjon (RF-0009)

- Antall psykisk utviklingshemmede
- Tilskudd ressurskrevende tjenester
- Andre revisjonsbekreftelser etter forespørsel fra kommunen

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor er Monika Sundt.

3. Innsynsrett og taushetsplikt

Revisor kan kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument hTolga kommunen og foreta de undersøkelser som revisor finner nødvendige for å gjennomføre oppgavene.

Både oppdragsansvarlig revisor og revisjonsmedarbeiderne har taushetsplikt etter forvaltningsloven §§ 13 til 13e. Dette følger av kommunelovens § 24-2 femte ledd. Taushetsplikten gjelder ubegrenset i tid, også etter at oppdraget er avsluttet.

Taushetsplikten er dog ikke til hinder for at kontrollutvalget får den informasjon om resultater av revisjonen som er nødvendige.

4. Rapportering og dialog

Engasjementsbrev for revisjonsoppdraget utarbeides ved endringer i oppdraget eller dersom andre forhold tilsier dette. I tillegg utarbeides oppstartsbrev ved oppstart av det enkelte forvaltningsrevisjonsprosjektet og eierskapskontrollen. Oppstartbrevene sendes administrasjonen.

Revisjonen rapporterer forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller til kontrollutvalget i egne rapporter.

Etter endring i offentleglova § 5 annet ledd, som trådte i kraft 1. januar 2015, kan offentlig innsyn i foreløpige revisjonsrapporter utsettes inntil den endelige rapport er oversendt kontrollutvalget. Endringen innebærer ikke en innsnevring i selve innsynsretten i revisjonsrapporter, det er kun tidspunktet for når innsyn kan kreves som er endret.

Regnskapsrevisjonen rapporteres slik til kontrollutvalget:

1. Presentasjon av revisjonsstrategi og resultat av løpende revisjon i siste møtet før jul
2. Oppsummering av årets revisjon og revisjonsresultater ved avslutning av revisjonen
3. Revisjonsberetning
4. Nummererte brev (se nedenfor)
5. Skriftlig uttalelse om forenklet etterlevelseskontroll

Vi legger vekt på å ha en god dialog med kontrollutvalget.

Nummererte brev

Vi kan gjennom regnskapsrevisjonen finne forhold som ikke blir påpekt i revisjonsberetningen, men vi finner det nødvendig å påpeke i nummerert brev. Slike nummererte brev vil bli sendt til kontrollutvalget med kopi til kommunedirektøren. Kontrollutvalget har et ansvar for å påse at forhold som er påpekt av revisor blir fulgt opp.

I henhold til kommuneloven § 24-7 skal revisor påpeke følgende forhold i nummererte brev:

- a. vesentlige feil som kan føre til at årsregnskapet ikke gir riktig informasjon
- b. vesentlige mangler ved registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger
- c. vesentlige mangler ved den økonomiske internkontrollen
- d. manglende eller mangelfull redegjørelse i årsberetningen for vesentlige budsjettavvik
- e. enhver mislighet
- f. hvorfor han eller hun ikke har skrevet under på oppgaver som kommunen eller fylkeskommunen skal sende til offentlige myndigheter, og som revisor etter lov eller forskrift skal bekrefte
- g. hvorfor han eller hun sier fra seg revisjonsoppdraget.

Revisor skal årlig gi en skriftlig oppsummering til kontrollutvalget om forhold som er tatt opp i nummererte brev, men som ikke er rettet opp eller som ikke er tilstrekkelig fulgt opp.

Brev med påpekning av mindre vesentlige feil eller mangler vil bli sendt direkte til administrasjonen.

Uttalelser fra kommunens ledelse

I forbindelse med årsavslutningen vil vi i henhold til god kommunal revisjonsskikk innhente en skriftlig uttalelse fra ledelsen om fullstendigheten og riktigheten av de opplysninger som gis i årsregnskapet. På samme måte er vi pålagt å innhente skriftlige uttalelser fra ledelsen om kjennskap til eller mistanke om misligheter mv. Disse uttalelsene vil innhentes fra administrasjonen.

I forbindelse med avslutningen av forenklet etterlevelseskontroll av økonomiforvaltningen innhenter revisor en skriftlig uttalelse fra ledelsen for den aktuelle kontrollen.

5. Personvern

For å gjennomføre revisjonen og andre oppdrag under dette engasjementsbrevet, vil vi behandle personopplysninger slik det er beskrevet i vår personvernerklæring. Vi er behandlingsansvarlig etter personvernreglene for de personopplysningene vi behandler i forbindelse med oppdraget og vi inngår derfor ikke en databehandleravtale.

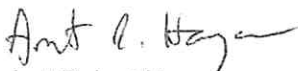
6. Andre tjenester

Vår organisasjon har medarbeidere med betydelig kompetanse og praksis innenfor mange fagområder. Dette gjør Tolgas i stand til å yte kompetent veiledning til dere, og som medlem av NKRF kan vi også trekke på kompetansen i et stort fagmiljø. Vi bistår gjerne med veiledning innenfor intern kontroll, merverdiavgift, regnskapsføring, budsjetter, lov og forskrifter osv., så langt det lar seg gjøre innenfor vår oppgave som revisor.

Vi håper innholdet i dette brevet samsvarer med kommunens forståelse av revisors rolle og ansvarsområder, og vi ser frem til et godt og konstruktivt samarbeid. Hvis noe er uklart eller utvalget har spørsmål, er det bare å ta kontakt.

Vi ber om at dere underskriver og returnerer vedlagte kopi av brevet for å bekrefte at dere samtykker i vilkårene for revisjonen av regnskapet, herunder våre respektive ansvarsområder.

Med vennlig hilsen

Arnt Robert Haugan
Daglig leder

Direkte ☎ 922 53 981 eller ✉ arnt.robert.haugan@revisjonmidtnorge.no

Undertegnede bekrefter mottakelse og samtykker i vilkårene på vegne av Tolga kommune

(signert) _____

Kommunedirektør

Forenklet etterlevelseskontroll 2022 - tilbakemelding i fra kommunedirektøren

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tolga kommune

Møtedato

04.12.2023

Saknr

31/23

Saksbehandler Torill Bakken

Arkivkode FE-216

Arkivsaknr 23/196 - 15

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar kommunedirektørens tilbakemelding angående etterlevelseskontroll 2022 til orientering.

Vedlegg:

- Svar fra kommunedirektøren - oppfølging etter forenklet etterlevelseskontroll 2022

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget behandlet i forrige møte revisors attestasjonsoppdrag i forbindelse med kommunens etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på etterlevelse av internkontroll.

Følgende kriterier ble lagt til grunn i kontrollen:

Valgte kriterier:

1) Internkontroll

1. Hvordan sikrer og kontrollerer kommunedirektøren at internkontrollrutiner blir fulgt i de ulike enheter i kommunen?
2. Har kommunedirektøren en beskrivelse av vurdering som sikrer at internkontrollen er tilpasset kommunens/områdets størrelse, egenart og risikoforhold?
3. Har kommunedirektøren rutiner for å følge opp avvik som avdekkes i internkontrollen, evaluering og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll?

2) Rapportering

1. Hvordan og hvor detaljert rapporteres det om internkontroll og om resultater fra statlige tilsyn til kommunestyret?
2. Hvor ofte rapporteres det?

Revisor konkluderte slik:

Punkt 1) - Tolga kommune har mye på plass når det gjelder internkontroll.

Punkt 2) - Tolga kommune har svart at det rapporteres som orientering i kommunestyret og i årsberetningen. Årsberetningen inneholder svært lite om internkontroll og ingen rapportering på dette. Resultater fra statlige tilsyn er ikke omtalt i årsberetningen. Revisjonen vurderer det slik at kommunen ikke oppfyller dette punktet.

Følgende vedtak ble fattet av kontrollutvalget i møte 18.09.23, sak 27:

1. Kontrollutvalget tar uavhengig revisors attestasjonsuttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen til orientering.
2. Kontrollutvalget ber kommunedirektøren merke seg revisors konklusjoner.

3. Kontrollutvalget ber kommunedirektøren om en skriftlig tilbakerapportering til utvalget om hvordan revisors anmerkninger i nummerert brev er fulgt opp innen 10.11.2023

Sekretariatet mottok tilbakemelding i fra kommunedirektøren 31.10.23.

Vurdering:

Sekretariatet viser til kommunedirektørens tilbakemelding.

I tilbakemeldingen er punktene revisor har i konklusjonen svart opp.

Kontrollutvalget kan ta tilbakemeldingen til orientering.

KONSEK TRØNDELAGE IKS
Postboks 2564
7735 STEINKJER

Vår ref.	Deres ref.	Saksbehandler	Dato
23/10648 - 2	a552fefb-b4b4-4f07-9f0a-ca230c9a0ac9	Siv Stuedal Sjøvold	30.10.2023

Vedtaksbrev om oppfølging etter forenklet etterlevelseskontroll i Tolga

I sitt møte den 2. oktober behandlet kontrollutvalget i Tolga i sak 21/23 forenklet etterlevelseskontroll for økonomifunksjonen. Det ble gjort følgende vedtak:

1. Kontrollutvalget ber kommunedirektøren merke seg revisors konklusjoner.
2. Kontrollutvalget ber kommunedirektøren om en skriftlig tilbakerapportering til utvalget om hvordan revisors anmerkninger i nummerert brev er fulgt opp innen 01.11.2023 (til Konsek Trøndelag v/Torill Bakken)

Kommunedirektøren er tilfreds med revisjonens konklusjoner om at mye er på plass når det gjelder internkontroll, og merker seg at punktet om rapportering ikke er oppfylt. For 2022 var det i igangsatt 2 tilsyn/forvaltningskontroller hvor resultatet foreligger i 2023. Det skulle vært rapportert om internkontroll og tilsyn (ingen avsluttede, men to løpende tilsyn) i årsberetningen for 2022.

For 2023 er det pågående til sammen 3 tilsyn/forvaltningskontroller. Som en del av internkontrollen er det laget et internt system slik at kommunedirektøren og kommunens ledelse har oversikt over løpende og avsluttede tilsyn.

Det legges opp til egne kapitler /områder i årsberetningen som omtaler internkontroll og tilsyn.

Praksisen med muntlig orientering til kommunestyre og/ eller formannskap om pågående tilsyn/forvaltningskontroll fortsetter. Dette omtales under referatsaker i møtedokumentene. Ved avsluttede saker/rapporter kan det være nødvendig med en grundigere orienteringssak i kommunestyret.

Med hilsen

Siv Stuedal Sjøvold
Kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Forvaltningsrevisjon om etikk og varsling i kommunen

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tolga kommune

Møtedato

04.12.2023

Saknr

32/23

Saksbehandler Torill Bakken

Arkivkode FE-217, TI-&58

Arkivsaknr 23/63 - 4

Forslag til vedtak:

Forvaltningsrevisjonsrapporten «*Etikk og varsling*» av 14.11.23 tas til etterretning.

Tolga kommune følger revisors anbefalinger og kommunestyret ber kommunedirektøren om å sikre at:

- Retningslinjene vedtas i kommunestyret. Administrasjonsutvalget kan ikke binde folkevalgte i kommunestyret
- Bierverv omtales
- Informasjon i styrevervregisteret oppdateres
- Ulike sektorer har regelmessig etisk refleksjon
- Varslingsrutinen omtaler muligheten til å varsle til media og via advokat
- Det tydeliggjøres hvordan ansatte kan varsle elektronisk
- Varsling tas opp regelmessig som tema med ansatte

Videre bes kommunedirektøren foreta en vurdering i forhold til:

- Om e-post er egnet kanal for mottak av varsel
- Om sjekklisten for varsling er en god veiledning for de ansatte

Kommunedirektøren rapporterer til kontrollutvalget om iverksatte tiltak innen 10.08.24.

Vedlegg:

– Rapport etikk og varsling Tolga

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget skal påse at forvaltningsrevisjon gjennomføres, jf. lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 23-2 punkt c). Forvaltningsrevisjon innebærer å gjøre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger.

Kontrollutvalget bestilte forvaltningsrevisjonen 05.12.22 – sak 35/22 for området etikk og varsling.

Prosjektplan ble behandlet i sak 01/23 den 6. februar 2023, hvor problemstillingene og rammene for prosjektet ble fastsatt.

Revisjon Midt-Norge SA har gjennomført denne forvaltningsrevisjonen på oppdrag fra Tolga kommunes kontrollutvalg i perioden fra april 2023 til november 2023.

Revisors uavhengighetserklæring fulgte som vedlegg til prosjektplanen.

Problemstillinger:

Følgende problemstillinger er besvart i rapporten:

- Har Tolga kommune lagt til rette for å sikre gode etiske holdninger og handlinger i egen organisasjon?
 - Har kommunen oppdaterte etiske retningslinjer?
 - Er de etiske retningslinjene tilgjengelig for ansatte?
 - Er ansatte informert om/gitt opplæring i de etiske retningslinjene?
 - Drøftes etikk og etiske retningslinjer jevnlig på enhetene i kommunen?
- Har Tolga kommune lagt til rette for forsvarlig varsling ihht arbeidsmiljøloven?
 - Har kommunen oppdaterte varslingsrutiner?
 - Er varslingsrutinene lett tilgjengelig for ansatte?
 - Er det informert om/gitt opplæring i varslingsrutinene til ansatte?

Kommunedirektørens uttalelse:

En foreløpig rapport ble sendt på høring til kommunedirektør i Tolga kommune 26.10.2023.

Revisor mottok høringsuttalelse fra kommunedirektøren i epost av 13.11.2023.

Høringssvaret er i sin helhet er vedlagt rapporten i vedlegg to.

Revisors konklusjon:

- Har Tolga kommune lagt til rette for å sikre gode etiske holdninger og handlinger i egen organisasjon?

Revisor konkluderer med at Tolga kommune i noen grad har lagt til rette for å sikre gode etiske holdninger og handlinger i egen organisasjon. Kommunen har utarbeidet etiske retningslinjer, som gjelder for både ansatte og folkevalgte. Retningslinjen er tilgjengelig for alle. Revisor ser følgende forbedringspotensiale:

- Retningslinjene bør vedtas i kommunestyret. Administrasjonsutvalget kan ikke binde folkevalgte i kommunestyret
- Bierverv bør bli omtalt
- Informasjon i styrevervregisteret bør være oppdatert
- Sørge for regelmessig etisk refleksjon i de ulike sektorene

- Har Tolga kommune lagt til rette for forsvarlig varsling ihht arbeidsmiljøloven?

Revisor konkluderer med at Tolga kommune i noen grad har lagt til rette for forsvarlig varsling i henhold til arbeidsmiljøloven. Kommunen har oppdaterte varslingsrutiner, som er lett tilgjengelig for ansatte. Revisor ser følgende forbedringspotensial:

- Varslingsrutinen bør omtale muligheten til å varsle til media og via advokat
- Tydeliggjøre hvordan ansatte kan varsle elektronisk
- Vurdere om e-post er egnet kanal for mottak av varsel
- Vurdere om sjekklisten for varsling er en god veiledning for de ansatte
- Ta opp varsling regelmessig som tema med ansatte

Revisjonens anbefalinger:

Revisor anbefaler at kommunen har fokus på de svakheter som er avdekket.

Konklusjon:

Sekretariatet er av den oppfatning at Revisjon Midt-Norge SA har avgitt en rapport i tråd med vedtatt prosjektbeskrivelse.

Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget slutter seg til anbefalingen i rapporten og videresender den til kommunestyret for endelig behandling.

Årsplan og møteplan 2024

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tolga kommune

Møtedato

04.12.2023

Saknr

33/23

Saksbehandler Torill Bakken

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/328 - 4

Forslag til vedtak:

Årsplan for 2024 godkjennes.

Ordinære møter i kontrollutvalget i 2024 fastsettes slik:

- Mandag 15. januar – regional samling for Konsek Trøndelag sine utvalg i fjellregionen
- Mandag 5. februar
- Mandag 8. april
- Mandag 13. mai
- Mandag 9. september
- Mandag 11. november

Møtene starter kl. 13:30, og gjennomføres fortrinnsvis på møterom StorstuaTolga kommunehus

Årsplanen oversendes kommunestyret til orientering.

Vedlegg:

- Utkast årsplan for 2024

Saksopplysninger:

Møter i kontrollutvalget holdes på de tidspunkt som er vedtatt av kontrollutvalget selv, eller når kontrollutvalgets leder finner det påkrevd, eller minst 1/3 av medlemmene krever det. Kontrollutvalgets møter holdes for åpne dører i henhold til kommuneloven §11-5. Det foreslås tre møter i første halvår og to i siste halvår.

Det er åpnet for at kontrollutvalget kan gjennomføre fjermøte dersom det er nødvendig. I hovedsak innkalles til fysiske møter.

Sekretariatet mener at kontrollutvalget har god erfaring med at revisor og innledere kan delta digitalt, og det åpnes for det det kan videreføres i 2024.

For å systematisere kontrollutvalgets arbeid så er det utarbeidet en årsplan som viser hvilken strategi kontrollutvalget har for gjennomføringen av egenkontrollen. Siden det er et nytt kontrollutvalg, så er arbeidet lagt opp i tråd med hvordan kontrollutvalget i Holtålen tidligere har arbeidet. Det legges opp til en gjennomgang av planen slik at utvalget kan tilpasse strategi og planlagte aktiviteter ut fra sine ønsker.

Utkastet må ses på som en skisse over de aktiviteter kontrollutvalget vil ta for seg i løpet av året. Ut over planlagt aktivitet er det løpende vurderinger på behov for orienteringer, behandling av henvendelser og lignende.

Kontrollutvalgets møter har i 2023 vært holdt i Tolga kommunehus, fortrinnsvis på mandager med møtestart kl. 13:30.

Dette er forsøkt å videreføre så langt det er mulig.

Tolga kommune
Kontrollutvalget

Årsplan for 2024

Hovedmålene for kontrollutvalgets arbeid med strategi for oppgavegjennomføring.

Oversikt over hvilke kontroll- og tilsynsoppgaver som vil stå i fokus.

Vedtatt i kontrollutvalgets møte den 4. desember 2023, Sak 32/23

INNHOLDSFORTEGNELSE

INNLEDNING	3
1 KONTROLLUTVALGET	3
1.1 KONTROLLUTVALGETS HJEMMEL	3
1.2 KONTROLLUTVALGETS ANSVARS OG ARBEIDSOMRÅDE	3
2 KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHET	3
2.1 MØTER I KONTROLLUTVALGET	3
2.2 FJERNMØTER	4
2.3 REGNSKAPSREVISJON	4
2.4 FORVALTNINGSREVISJON	4
2.5 EIERSKAPSKONTROLL	4
2.6 RISIKO OG VESENTLIGHETSSANALYSE	5
2.7 FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL	5
2.8. BEFARING/BESØK	5
2.9 ORIENTERING FRA POLITISK OG ADMINISTRATIV LEDELSE	5
2.10 BESTILLING FRA KOMMUNESTYRET	6
2.11 HENVENDELSER FRA PUBLIKUM	6
2.12 OPPFØLGING MED REVISORS ARBEID	6
2.13 OPPFØLGING AV SAKER	6
2.14 RAPPORTERING	6
2.15 SAMORDNING AV KONTROLL	6
2.16 ANDRE OPPGAVER	7
3 ANNET	7
4 KONTROLLUTVALGETS BUDSJETT 2024	7
5 PLAN FOR MØTEVIRKSOMHETEN I 2024	7
VEDLEGG - MØTEPLAN	8

INNLEDNING

Kommunestyret skal etter kommuneloven påse at kommunens virksomhet skjer innenfor rammene av lovverket og egne vedtak. Kommunestyret kan omgjøre vedtak av andre folkevalgte organer eller administrasjonen i samme utstrekning som disse kan omgjøre vedtaket selv. Kommunestyret har også ansvaret for at de kommunale regnskaper blir revidert på betryggende måte.

For å gjennomføre disse kontrolloppgavene skal kommunestyret velge et kontrollutvalg. Jfr. kommunelovens (koml.) § 23.1.

Den delen av den kommunale egenkontrollen som utøves av kontrollutvalget må ikke forveksles med kommunens internkontroll. Kommunens internkontroll er rådmannens ansvar.

1 KONTROLLUTVALGET

1.1 KONTROLLUTVALGETS HJEMMEL

Kontrollutvalgets arbeid er regulert av:

- Kommunelovens (KL) § 23
- Forskrift om kontrollutvalg og revisjon kommuner og fylkeskommuner

Kommunestyret kan i tillegg til de lovpålagte oppgaver og prosedyrer fastsette eget reglement for kontrollutvalget – som vil kunne gi nærmere regler for kontrollutvalget.

1.2 KONTROLLUTVALGETS ANSVARS OG ARBEIDSOMRÅDE

Kontrollutvalget er valgt for å ivareta kommunestyrets kontroll- og tilsynsansvar. Med unntak for kommunestyret selv, skal kontrollutvalget føre tilsyn og kontroll med hele den kommunale forvaltningen - inklusive de øvrige folkevalgte organer. Kontrollutvalgets arbeidsområde er derfor altomfattende.

En viktig del av kontrollutvalgets ansvar vil være å påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte (regnskapsrevisjon), og at det blir ført kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak.

Kontrollutvalget skal videre påse at det blir gjennomført systematiske vurderinger knyttet til hvorvidt norsk lov og politiske vedtak etterleves, samt systematiske vurderinger av forvaltningens effektivitet, produktivitet og måloppnåelse (forvaltningsrevisjon). I tillegg skal kontrollutvalget påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper (eierskapskontroll).

Kontrollutvalget skal ikke overprøve politiske prioriteringer fattet i samsvar med delegert myndighet.

2 KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHET

2.1 MØTER I KONTROLLUTVALGET

Møtene i kontrollutvalget er åpne. Møtene vil være lukket i saker/orienteringer der lov- og regelverk hjemler taushetsplikt og lukket dør.

Kommunens ordfører og kommunens revisor har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter.

Det legges opp til 5 ordinære møter og ett virksomhetsbesøk i 2024, se *vedlegg*.

2.2 FJERNMØTER

Det er viktig at det legges til rette for at arbeidet som gjøres i folkevalgte organer ikke stopper opp, selv om noe skulle hindre fysiske møter i lengre tid fremover. Ifølge smittevernråd skal det svært lite til for at en møtedeltaker bør melde forfall fra et fysisk møte. Departementet har uttalt at det er tilstrekkelig at bare ett medlem sitter i et annet lokale for at møtet defineres som et fjernmøte.

Mulighet til fjernmøte anses som et godt og effektivt supplement, særlig med tanke på deltagelse for revisor for å kunne spare kostnader til reising. Ut fra forutsetningene legges det i hovedsak opp til fysiske møter for kontrollutvalget, men med mulighet for revisor til å delta digitalt.

2.3 REGNSKAPSREVISJON

Kontrollutvalget skal påse at årsregnskap blir revidert på en betryggende måte, herunder Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at det foregår i samsvar med de bestemmelser som følger av loven og god kommunal revisjonsskikk. Kontrollutvalget skal følge opp eventuelle merknader og påpekninger fra revisor.

Kontrollutvalget skal avgi uttalelse til kommunestyret vedrørende kommunens årsregnskap og årsmelding før formannskapet avgir sin innstilling. Behandling av kommunens regnskap planlegges gjennomført 6. mai.
13. mai.

2.4 FORVALTNINGSREVISJON

Forvaltningsrevisjon er hjemlet i KL § 23.2, og i forskrift om kontrollutvalg og revisjon.

Kontrollutvalget skal i henhold til § 23.3 minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon.

Planen er basert på risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV) av kommunens virksomhet, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter. Se 2.6

Plan for inneværende valgperiode bør utarbeides av kontrollutvalget i løpet av 1. halvår 2024, og skal vedtas i kommunestyret innen utgangen av 2024.

Vedtatt [plan i forrige valgperiode](#) gjelder ut 2024.

Det er Revisjon Midt-Norge SA som gjennomfører forvaltningsrevisjoner etter bestilling i fra kontrollutvalget.

2.5 EIERSKAPSKONTROLL

Eierskapskontroll er hjemlet i KL § 23.4, og i forskrift om kontrollutvalg og revisjon.

Kontrollutvalget skal i henhold til loven minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for eierskapskontroll. Planen skal være basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering, se 2.6.

Plan for inneværende valgperiode skal vedtas i løpet 2024. Behovet for eierskapskontroll vurderes hvert år.

Vedtatt [plan i forrige valgperiode](#) gjelder ut 2024.

Det er Revisjon Midt-Norge SA som gjennomfører eierskapskontroller etter bestilling i fra kontrollutvalget.

2.6 RISIKO OG VESENTLIGHETSANALYSE

I henhold til KommuneLOVEN §23-3 og Forskrift om kontrollutvalg og revisjon, §§ 4 og 5, skal kontrollutvalget utarbeide plan for forvaltningsrevisjon, som endelig vedtas av kommunestyret. Planene skal utarbeides minimum en gang i løpet av valgperioden, og senest i løpet av første året i valgperioden.

Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Kontrollutvalget skal i årets første møte bestille analyse som skal benyttes for arbeidet med plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for ny valgperiode.

2.7 FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL

I kommuneloven § 24-9 er regnskapsrevisor gitt en ny oppgave – Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. Loven forutsetter en uttalelse på utført arbeid med såkalt moderat sikkerhet og er definert nærmere i normer for god kommunal revisjonsskikk.

Basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering skal det innhentes tilstrekkelig informasjon for ett eller et fåtall områder, hvor det skal vurderes om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak. Revisor skal rapportere til kontrollutvalget om resultatet av kontrollene.

Revisor skal basere sin oppgave på en risiko- og vesentlighetsvurdering og skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget på resultatet av denne kontrollen. Kommunedirektøren skal ha kopi av rapporten.

2.8. BEFARING/BESØK

For å bli kjent med den kommunale forvaltningen, og for at ansatte i kommunen skal bli kjent med kontrollutvalget, kan utvalget besøke ulike kommunale virksomheter. Dette kan også inkludere kommunale foretak og selskap. Tolga kontrollutvalg vedtok 30. april 2013 prosedyrer for gjennomføring av virksomhetsbesøk. Det gjennomføres virksomhetsbesøk en gang årlig eller ved behov.

2.9 ORIENTERING FRA POLITISK OG ADMINISTRATIV LEDELSE

Kontrollutvalget kan hos kommunen, uten hinder av taushetsplikt, kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument og foreta de undersøkelser som det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene, jfr. KL § 23.2. Ved behov for ytterligere saksopplysninger, kan kontrollutvalget også innkalle administrasjonssjefen i forbindelse med behandling av saker i møtene.

Kommunedirektøren kan innkalles ved behov for gjennomgang av kommunens oppfølgingssaker, samt generell orientering om pågående saker i kommunen.

Administrativ ledelse bør normalt være til stedet ved kontrollutvalgets møte når regnskap og årsberetning for foregående år skal behandles.

2.10 BESTILLING FRA KOMMUNESTYRET

Kontrollutvalget skal føre tilsyn med forvaltningen på vegne av kommunestyret. Kontrollutvalget ser positivt på bestillinger fra kommunestyret mht. saker og prosjekter kommunestyret ønsker at kontrollutvalget skal følge spesielt opp.

2.11 HENVENDELSER FRA PUBLIKUM

Kontrollutvalget kan ta imot henvendelser fra publikum, men kontrollutvalget er imidlertid ikke et klageorgan og har ikke avgjørelsesmyndighet på forvaltningsområdet.

Kontrollutvalget avgjør selv i hvilken form og grad henvendelser fra publikum skal følges opp.

2.12 OPPFØLGING MED REVISORS ARBEID

Kontrollutvalget er pålagt å holde seg orientert om revisors arbeid, og skal bl.a. påse revisjonsarbeidet utføres i henhold til god kommunal revisjonsskikk. Denne oppgaven blir ivarettatt med jevnlig orienteringer fra revisor. Oppgaven ivaretas også ved behandling av uavhengighetserklæringer, årlig orientering om revisjonsstrategien og kvalitetsrapporter i fra NKRF.

Revisor er ved behov tilstede i utvalgets møter enten fysisk eller digitalt.

2.13 OPPFØLGING AV SAKER

I henhold til KommuneLOVEN § 23-2 skal kontrollutvalget føre tilsyn med at vedtak som kommunestyret treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp. Kontrollutvalget behandler oppfølging av rapporter fortløpende. Gjennomgang av egne saker gjøres ved behov.

2.14 RAPPORTERING

Kontrollutvalget rapporterer årlig til kommunestyret om sin virksomhet.

Rapporter fra gjennomførte forvaltningsrevisjonsprosjekter og eierskapskontroller videresendes kommunestyret til endelig behandling.

2.15 SAMORDNING AV KONTROLL

Kravet til samordning av tilsyn og egenkontroll er forsterket i ny kommunelov. Endringen i kommuneloven medfører at statlige etater og kommuner må ha et tettere samarbeid. Dette for at forvaltningsrevisjoner og tilsyn sees i sammenheng for felles læring og utvikling av tjenester. KommuneLOVEN sier også at det statlige tilsynet skal ta hensyn til relevante forvaltningsrevisjoner og vurdere den samlede tilsynsmengden i kommunen. Sekretariatet sørger for å legge inn forvaltningsrevisjoner i den nasjonale tilsynskalenderen. Kontrollutvalget går fortløpende igjennom tilsyn gjennomført av statsforvalteren.

2.16 ANDRE OPPGAVER

Kontrollutvalget kan til enhver tid ta opp saker som ligger innenfor dets ansvars- og kompetanseområde.

3 ANNET

Det er viktig at kontrollutvalget er gitt ressurser til å kunne holde seg oppdatert på sine arbeidsområder og med det kunne delta på kurs og konferanser som arrangeres både lokalt og nasjonalt.

I tillegg til kurs som arrangeres av Konsek Trøndelag bør følgende konferanser vurderes:

Følgende konferanse bør prioriteres:

- Regional konferanse i regi av Konsek i januar 2024 (Røros)

Følgende konferanser bør vurderes:

- NKRF's kontrollutvalgskonferanse i februar 2024 (Gardermoen)
- Forum For Kontroll og Tilsyn's kontrollutvalgskonferanse i juni 2024. (Gardermoen)

4 KONTROLLUTVALGETS BUDSJETT 2024

Kontrollutvalget har utarbeidet forslag til samlet budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet, [jf. sak 22/23](#). Kontrollutvalgets egen aktivitet, kjøp av sekretariatstjenester og kjøp av revisjonstjenester inngår i budsjettet.

Kontrollutvalgets forslag til budsjettramme for kontroll- og tilsynsarbeidet skal følge formannskapetets innstilling til kommunestyret.

5 PLAN FOR MØTEVIRKSOMHETEN I 2024

Se vedlegget for kontrollutvalgets møteplan. Denne gir en oversikt over behandling av faste saker.

Kontrollutvalget forbeholder seg retten til på eget initiativ å foreta endringer i planen og evt. gå inn på andre saker eller prosjekter som ikke er nevnt.

Endring av møteplan kan også bli nødvendig av hensyn til saksgang eller av andre årsaker.

VEDLEGG - MØTEPLAN

Temaer til behandling 2023		Des.-23	5. febr	8. april	13. mai	9.sept	11. nov
Dialogmøte med ordfører – ved behov							
Initiering virksomhetsbesøk			x				
Etterlevelseskontroll 2023						x	
Vurdering av forvaltningsrevisjon			x				
Vurdering av eierskapskontroll			x				
Uavhengighetserklæring i fra revisjonen		x					x
Revisjonsstrategi, orientering fra revisjonen		x					x
Kontrollutvalgets årsmelding 2023			x				
Planlagte orienteringer fra administrasjonen	Økonomi - årsregnskap				x		
	Oppfølging av vedtak og spesielle forhold - Ved behov						
	Gjennomgang av kommunens oppfølgingsliste			x			
	Gjennomgang Compillo				x		
Uttalelsene til årsregnskap/årsmelding 2023				x			
Behandling av forvaltningsrevisjonsrapport – ved ferdigstillelse							
Bestille forvaltningsrevisjon							
Kontrollutvalgets årsplan/møteplan for 2025							x
Budsjett for kontroll og tilsynsarbeidet 2025						x	
Virksomhetsbesøk, planlegging				x			
Virksomhetsbesøk, gjennomføring						x	
Virksomhetsbesøk, evaluering						x	
Gjennomgang av tilsynsrapporter i fra Statsforvalteren (fortløpende)							
Intern opplæring nytt utvalg		x					
Bestille ROV analyse		x					
Utarbeide plan for forvaltningsrevisjon					x		
Utarbeide plan for eierskapskontroll					x		

Datoer for kurs			
Regionalt kurs	15. januar	Røros	Bør prioriteres !
KU-konferansen NKRF	31.jan - 1. feb	Gardermoen	
Fagkonferansen FKT	4. - 5. juni	Gardermoen	
Kontrollutvalgslederskolen FKT, del 1	17. nov	Digital	
Kontrollutvalgslederskolen FKT, del 2	5. - 6. februar	Gardermoen	

Aktuelle saker for kontrollutvalget

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tolga kommune

Møtedato

04.12.2023

Saknr

34/23

Saksbehandler Torill Bakken

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/442 - 2

Forslag til vedtak:

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget hadde tidligere en sak som hette "Eventuelt". Sakslisten i offentlige organer skal inneholde bestemte saker, blant annet fordi sakene skal være forsvarlig utredet. Saken som tidligere het "Eventuelt" erstattes derfor av "Aktuelle saker for utvalget".

Hensikten med denne saken er at utvalgets medlemmer kan drøfte og fremme innspill til saker og forhold som kontrollutvalget kan ta tak i, eller diskutere om å få utredet en sak til et fremtidig kontrollutvalgsmøte. Da kan forslag om å sette opp saken fremmes i denne sak.

Eksempel på tema som kan tas opp:

- Deltagelse på kurs/konferanse
- Forhold i kommunen som medlemmene har behov for å drøfte
- Ønske om orientering knyttet til et saksområde fra kommunedirektør eller sekretariatet i et fremtidig møte

Utvalgets medlemmer oppfordres til å si fra om de har noe til saken i starten av møtet.

Referatsaker

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tolga kommune

Møtedato

04.12.2023

Saknr

35/23

Saksbehandler Torill Bakken

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 23/486 - 2

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar referatsakene presentert i møtet 4. desember til orientering.

Vedlegg:

- Invitasjon regionsamlinger 2024
- Kravet om kjønnsmessig balanse gjelder formannskapet som helhet
- Lurer du på om du er inhabil - dette bør du vite
- Antall medlemmer blir bestemt under det konstituerende møtet
- Ordfører må sette alle innkomne innbyggerforslag på saklisten
- Protokoll fra årsmøte 25.10.2023 med vedlegg

Saksopplysninger:

Sekretariatet vil presentere følgende saker i møtet:

1. Konsek Trøndelag inviterer til regionsamling for kontrollutvalgene i fjellregionen 15. januar 2024.
2. Artikkel i Kommunal Rapport ; Bernt svarer om kjønnsmessig balanse.
3. Artikkel i Kommunal Rapport ; Bernt svarer på spørsmål habilitet/inhabilitet.
4. Artikkel i Kommunal Rapport ; Bert svarer på om når antall medlemmer i formannskapet blir bestemt.
5. Artikkel i Kommunal Rapport ; Bernt svarer på om hvordan kommunestyret bør behandle et innbyggerforslag som inneholder flere delforslag.
6. Årsmøtet i Revisjon Midt-Norge ble avholdt 25. oktober. Protokoll er vedlagt.

Invitasjon til regionsamling for kontrollutvalgene

For at kontrollutvalgene skal få en best mulig start på valgperioden både som et kollegium og i sitt arbeid, så inviterer Konsek Trøndelag til regionale dagsamlinger.

Hensikten er å gi kontrollutvalget en økt motivasjon og trygghet i rollen så tidlig som mulig i valgperioden slik at de i større grad kan bidra til en bedre måloppnåelse for kommunen.

Tid og sted

Tid: 09:30 – 16:00 (inkl. registrering frem til kl 10:00):

Røros: mandag 15. januar

Trondheim: tirsdag 16. januar

Steinkjer: onsdag 17. januar

Mosjøen: torsdag 18. januar

Intensjon og utbytte

- Få motivasjon og engasjement for oppgaven
- Få en dypere forståelse for hva kontrollutvalgsrollen går ut på
- Bedre forståelse av hvordan samspillet mellom aktørene i egenkontrollen kan utvikles
- Utvikle mål for hva utvalget vil oppnå i løpet av perioden
- Gjøre utvalget bedre rustet til å møte uforutsette hendelser
- Utveksle erfaringer og knytte nettverk med andre utvalg i regionen

Det legges opp til mye gruppearbeid og refleksjon innad i det enkelte kontrollutvalg og i plenum.

Sekretærene for de enkelte utvalgene deltar og vil gå mellom sine utvalg. Prosessveileder Ellen

Halsbog Lange fra NKRF vil sammen med våre folk fasilitere dagen.

Program (foreløpig)

KL 09:30 Registrering med enkel servering

KL 10:00 Innledning av aktørene i egenkontrollen - Hva forventer de av et kontrollutvalg og hvordan kan vi få til et godt samspill?

Jobbe med ulike oppgaver som for eksempel:

Når skal kontrollutvalget agere, og hvordan?

Domstol eller bidra til læring og forbedring?

Jobbe på oppdrag for kommunestyret og samtidig være uavhengig. Hva innebærer det i praksis?

Hvor er det størst risiko for at noe kan gå galt – fremgangsmåte og prioritering?

KL 12:30 – 13:30 LUNSJ

KL 13:30 «Slik vil vi jobbe» - Innledning og arbeid i grupper

Hvordan kan det enkelte kontrollutvalg jobbe for å drive en aktiv kontroll?

Vi starter en prosess med en bevisstgjøring på hva kontrollutvalgene kan forvente av aktørene i egenkontrollen og hva som er deres mål med arbeidet i kontrollutvalget.

KL 15:30 – 16:00 Oppsummering og avslutning

Påmelding og kostnad

Pris er selvkost, men maksimum kr 2000 pr medlem. Det faktureres i etterkant.

Påmelding innen den 5. januar 2024 til post@konsek.no

Oversikt over plassering

RØROS 15.JANUAR	TRONDHEIM 16.JANUAR	STEINKJER 17.JANUAR	MOSJØEN 18.JANUAR
OPPDAL	MALVIK	STEINKJER	LURØY
RENNEBU	MELHUS	LEKA	HEMNES
HOLTÅLEN	SKAUN	NAMSKOGAN	MO I RANS
RØROS	INDRE FOSEN	RØYRVIK	VEFSN
OS	ORKLAND	LIERNE	HATTFJELLDAL
TOLGA	HITRA	SNÅSA	GRANE
TYNSET	FRØYA	VERDAL	
ALVDAL	SELBU	FROSTA	
FOLLDAL	TYDAL	INDERØY	
	MIDTRE GAULDAL	NAMSOS	
	HEIM	OVERHALLA	
	ØRLAND	GRONG	
	ÅFJORD	HØYLANDET	
	MERÅKER	FLATANGER	
	LEVANGER	OSEN	
	STJØRDAL		
	TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE		

Kravet om kjønnsmessig balanse gjelder formannskapet som helhet

Kommunal Rapport 25.09.2023, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Når formannskapet skal velges ved avtalevalg, har ett parti bare kvinner på lista, de andre har ingen. Er det lov?

SPØRSMÅL: Ved valg til formannskap i vår kommune har partiene blitt enige om å gjennomføre dette som avtalevalg. Ved dette ønsker tre av partiene å stille felles liste med henholdsvis tre og to av listens medlemmer fra disse i formannskapet, mens den tredje samarbeidspartneren får første varamedlem for denne listen.

Det største partiet av disse tre ønsker å stille med tre kvinner på listen til formannskapet, det nest største med to menn. De to partiene som ikke er med i dette listesamarbeidet, stiller med én mann hver.

Spørsmålet er om dette er lovlig når en gjennomfører det som avtalevalg.

SVAR: [Kommuneloven § 7-7](#) krever at ved avtalevalg skal det angis i innstillingen «hvilket parti eller hvilken gruppe medlemmene representerer», og eventuelt «varamedlemmer for hvert parti eller gruppe».

Første spørsmål blir da om det utelukker at det settes opp en felles liste varamedlemmer for to eller flere partier eller grupper som er representert i kommunestyret. Eller om det er adgang for to eller flere partier eller grupper her til å «stille felles liste» ved dette valget, og da med felles liste over varamedlemmer.

Dette har ingen betydning for valget av medlemmer til organet, det skjer under ett for alle medlemmer slik det er avtalt i innstillingen. Men det vil være avgjørende hvor hvilket varamedlem som skal innkalles ved forfall av et av de faste medlemmene; om det er første varamedlem på den felles listen for varamedlemmer for de samarbeidende partiene, eller om det er første av varamedlemmene fra det av det parti eller gruppe som det medlem som har forfall, tilhører.

Lovens ordlyd gir ikke noe sikkert svar på dette, men det er vanskelig å se at det er noen avgjørende grunn til at ikke det skulle være lovlig å lage en slik felles liste over medlemmer og varamedlemmer.

Ved forholdsvalg etter [kommunelovens § 7-5](#) har vi (første avsnitt, siste setning) en bestemmelse om «en fellesliste som utgår fra flere partier eller grupper», og det er da naturlig å lese § 7-7 slik at det også er adgang til å etablere en slik «fellesliste» ved avtalevalg. Det må da komme til uttrykk ved at de partier eller grupper som samarbeider, viser dette ved en felles betegnelse for den gruppe disse representerer, og at det samme gjøres på en felles liste over varamedlemmer.

Ved avtalevalg er krav om kjønnsmessig balanse rettet mot organet som helhet. Dette må ivaretas ved sammensetningen av medlemmer i innstillingen. Ved avtalevalg til formannskapet gjelder det så langt det finnes medlemmer av det underrepresenterte kjønn i kommunestyret, uavhengig av partilknytning.

Dette må altså løses i fellesskap ved utformingen av listen i innstillingen til avtalevalget. Noe tilsvarende krav gjelder ikke for listen over varamedlemmer. Disse rykker inn i nummerrekkefølge ved forfall i den gruppe de tilhører ved dette valget.

Vedlegg 2

I det eksemplet du viser her, vil tre av sju formannskapsmedlemmer være kvinner. Lovens krav om kjønnsmessig balanse ved avtalevalg vil da være oppfylt, selv om ingen av de to samarbeidende partiene har grupper som ville vært lovlige ved forholdsvalg.

Lurer du på om du er inhabil? Dette bør du vite

Kommunal Rapport 03.10.2023

Det er ikke farlig å være inhabil som politiker, men det blir feil hvis du ikke opplyser om det.

Habilitetssaker i rikspolitikken de siste månedene har satt habilitet for politikere på dagsordenen. Også lokal- og fylkestingspolitikere må forholde seg til habilitetsregler, og de fleste kommuner og fylker har greie regler for dette. Er du ny i kommunestyret eller fylkestinget, er habilitetsregler noe du må sette deg inn i.

Inhabilitet eller ugildhet innebærer at det foreligger omstendigheter som er egnet til å svekke tilliten til en persons upartiskhet. Slike omstendigheter kan være slektskap til den saken gjelder eller økonomiske interesser i utfallet av saken. Hvis man er inhabil, skal man ikke delta i behandling av saken.

«Når kan jeg være inhabil?»

Fagsjef for Folkevalgprogrammet i KS, Dag-Henrik Sandbakken, forteller i Kommunal Rapports podkast Kontrollutvalget, om hvordan man går fram når man skal få sin habilitet vurdert. Det starter med at den enkelte representant selv skjønner at «nå kommer en sak der jeg kan være inhabil».

1. Når du får saker til behandling må du spørre deg selv: Er det noe ved denne saken som gjør at man kan stille spørsmål ved min habilitet? Hvis du er i tvil, meld ifra til ordfører i god tid før møtet, så ordfører kan få administrasjonen til å vurdere habiliteten din. Husk å gi alle nødvendige opplysninger.
2. Når du kommer til møtet og saken åpnes, ber du om ordet, går på talerstolen og forklarer situasjonen. Eksempel: Min ektefelle har økonomiske interesser i denne saken. Så trer du til side mens kollegiet behandler saken om din habilitet. Ordfører vil ofte komme med en tilrådning. Hen vil kanskje si at jeg råder kommunestyret å erklære representanten for inhabil. Så stemmes det. Noen ganger er det kanskje også en liten debatt hvis det er uenighet.
3. Dersom kommunestyret eller fylkestinget har bestemt at du er inhabil, får du ikke delta i behandlingen av saken. Da må du fratre, og sette deg bak i rommet eller på siden. Du trenger ikke å forlate rommet.
4. Når dette er godt forberedt, har man ofte innkalt vara som tar plass i behandlingen av saken.

Tren habilitetsmuskelen

I KS' folkevalgprogram, som er en slags politikeropplæring, brukes det mye tid på dette temaet. Det blir brukt eksempler, og man trener rett og slett opp habilitetsmuskelen.

Fagsjef for Folkevalgprogrammet i KS, Dag-Henrik Sandbakken, mener det er lurt å trene på habilitetseksempler.

Dersom man har vært med på å behandle en sak og har vært inhabil, kan vedtaket bli ugyldig. Vedtaket kan klages inn til lovlighetskontroll hos Statsforvalteren og departementet.

– Det er viktig at habilitetsreglene ikke er et bekvemmelighetsflagg. Du skal ikke be om å bli erklært inhabil fordi saken blir litt vanskelig for deg, eller at det blir litt for nært med naboer, bekjente eller kollegaer, sier Sandbakken.

Engasjement fører heller ikke til inhabilitet. Om du har snakket varmt for en sak fra talerstolen i kommunestyret, drevet en Facebook-gruppe for en sak, gått i demonstrasjonstog for den samme saken, er du ikke inhabil når saken kommer til kommunestyret. Et eksempel på dette er en utbygging du er veldig imot, og som du har engasjert deg for å stoppe.

Av og til vedtar kommunestyret at en representant er inhabil for å være på den sikre siden. Et eksempel er fra Indre Østfold, der en representant hadde et nært vennskap til en utbygger. Han kunne vært habil, men meldte seg inhabil for unngå unødige spekulasjoner.

Aksjer og folkevalgte

Å eie aksjer som folkevalgt, er en tematikk som er blitt mye diskutert etter oppmerksomheten rundt Erna Solbergs ektefelle Sindre Finnes' aksjekjøp. Det er fullt mulig for alle å handle aksjer selv om man sitter i et kommunestyre eller fylkesting. Og det er ikke like problematisk som for rikspolitikere og særlig regjeringsmedlemmer, påpeker Sandbakken.

– Men kjøper du aksjer i et lokalt selskap, må du passe på dersom det kommer en sak til kommunestyret eller fylkestinget som omhandler det selskapet, sier Sandbakken.

Dette lurte de fleste på

Kommunal Rapport har spurt to ordførere om hvordan de håndterer habilitet. Høyre-ordfører Beate Skretting i Grimstad sier den vanligste årsaken til at politikerne vil ha sin habilitet vurdert, er at man har verv som, for eksempel som styremedlem, eller er ansatt i det firmaet en aktuell sak angår.

– Noen ganger vurderes også habilitet når det gjelder nært vennskap eller andre relasjoner, sier Skretting.

Ordfører Beate Skretting (H) i Grimstad i Agder har selv vært inhabil på grunn av mannens styreverv.

Senterparti-ordfører Ida Stuberg i Inderøy nevner også styreverv som én av de vanligste årsakene til at folk vil ha sin habilitet vurdert.

– Den vanligste årsaken tror jeg må være når det er snakk om økonomiske tilskudd til diverse lag og foreninger der lokalpolitikere er medlemmer av styret i organisasjonen. Det kan for eksempel være styremedlem i et idrettslag som har søkt om økonomisk tilskudd til snøscooter eller lignende, sier hun.

Skretting sier at noen avgjørelser kan være vanskeligere enn andre.

– Det kan være vanskelig å vurdere habilitet når det gjelder relasjoner og nære vennskap som ikke faller inn under noen automatiske habilitetsregler i forvaltningsloven, men som er mer skjønsmessig vurdering av såkalt særegne forhold, sier hun.

De to ordførerne opplever ikke habilitetshåndteringen som generelt problematisk.

– Vi har stor bevissthet rundt dette, og det gjøres gode vurderinger av jurist når habilitetsspørsmål reises, sier Skretting.

– Lokalpolitikere er engasjerte folk og har tillitsverv ved siden av politikken. Min opplevelse er at kommunestyrets representanter er observante på å stille spørsmål når det oppstår forhold som krever habilitetsvurdering, sier Stuberg.

Ordførerne har vært inhabile

Skretting var inhabil i en sak om et idrettslag der mannen hennes var nestleder i klubben.

– Jeg stilte spørsmål om min habilitet i forkant av møtet, kommunestyret vurderte habilitetsspørsmålet, og saken ble behandlet uten at jeg deltok, sier hun.

Stuberg har også vært inhabil. Et eksempel var ved behandling av en sak om et samfunnshus hvor broren hennes var styreleder. Styret hadde søkt om fondsmidler til bolystiltak. Stuberg trådte til side mens saken ble behandlet.

– Et annet eksempel er at jeg er styreleder i Oi! trøndersk mat og drikke. Dette selskapet har gjennomført arbeidet med å revidere trøndersk matmanifest. Da Inderøy kommune skulle behandle saken politisk om kommunen også skulle tiltre det reviderte matmanifestet, ba jeg kommunestyret vurdere min habilitet, og trådte til side. Jeg ble erklært inhabil og deltok ikke i behandling av saken, sier Stuberg.

Antall medlemmer blir bestemt under det konstituerende møtet

Kommunal Rapport 16.10.2023, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Hvordan går vi fram hvis vi vil endre antall medlemmer i formannskapet?

SPØRSMÅL:

(1) Ligg talet på medlemmer i formannskap i kommunen fast, eller kan kommunestyret treffe vedtak om å endre dette?

SVAR: Antallet medlemmer i formannskapet fastsettes, etter [kommunelovens § 7-1](#) tredje avsnitt, andre setning, av kommunestyret i det konstituerende møtet etter kommunevalget, før man gjennomfører valg av formannskap. Formannskapet velges for fire år, og verken sammensetningen eller størrelsen kan endres i valgperioden.

(2) Kan ein vedta å endre talet på medlemmer i formannskapet frå 7 til 9 før kommunestyret har konstituert seg (konstituering i oktober)?

SVAR: Nei, det avtroppende kommunestyret kan ikke endre sammensetningen av formannskapet for sin valgperiode, og har selvsagt ikke myndighet til å treffe vedtak om hvor stort dette skal være i neste valgperiode. Det avgjøres med bindende virkning av det nye kommunestyret når det konstituerer seg, jf. ovenfor.

(3) Kan partiene avtale på forhånd hvordan formannskapet skal settes saman?

SVAR: Valget skjer som forholdsvalg (listevalg) hvis ikke det er enighet mellom alle medlemmer av kommunestyret om å bruke avtalevalg. Det kan ellers ikke inngås bindende avtale om utfallet av valget, og medlemmer av et parti eller gruppe kan ikke føres opp på liste fra andre.

Men to eller flere grupper eller partier kan stille en fellesliste til valget ([kommuneloven § 7-5](#) første avsnitt, siste setning). De kan også inngå uformelle avtaler om at noen fra én gruppe skal stemme på listen til en annen gruppe, men dette er ikke bindende for de enkelte medlemmenes stemmegivning.

(4) Når kommunestyret har konstituert seg, er ikkje då kommunestyreperioden i gang? Om dette er tilfelle, kan ein då endre talet på medlemmer i formannskapet etter konstitueringa av kommunestyret?

- Altså; Er dette ein «Catch-22»-situasjon? Der berre eit kommunestyre som har konstituert seg, kan endre talet på medlemmer i formannskapet, men at straks kommunestyret HAR konstituert seg så kan ein ikkje gjere det i den perioden som då har begynt å løpe?

Eller: Kan eit kommunestyre som har konstituert seg endre talet på medlemmer i formannskapet, FORDI kommunestyreperioden ikkje starter å løpe før 1. januar 2024?

SVAR: Det nyvalgte kommunestyret trer i funksjon fra det konstituerende møtet, se [kommunelovens § 7-1](#) fjerde avsnitt, første setning. I dette møtet fastsettes størrelsen på formannskapet før dette velges. Dette formannskapet trer i funksjon fra det er valgt, og sammensetningen av det kan ikke endres i valgperioden.

Ordfører må sette alle innkomne innbyggerforslag på saklisten

Kommunal Rapport 23.10.2023, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Hvordan bør kommunestyret behandle et innbyggerforslag som inneholder flere delforslag.

SPØRSMÅL: Det gjelder vilkårene i [kommuneloven § 12–1](#) og et forslag om å holde folkeavstemning om oppføring av en ny skole i kommunen. Forslaget er todelt med spørsmål:

- 1 om det skal bygges en ny skole, og
- 2 hvor denne skal ligge

Det første har kommunestyret behandlet flere ganger tidligere, sist for et år siden. Det ble da vedtatt at ny skole skal bygges. Men det var sterk uenighet om lokaliseringen, men dette ble ikke tatt under votering, idet det i stedet ble vedtatt at dette spørsmålet skulle utredes nærmere.

Kan forslagsstillerne kreve at dette innbyggerforslaget tas under behandling i kommunestyret, og hvis ett av delforslagene avvises, er det i så fall mulig å behandle bare den andre delen av dette innbyggerforslaget? Kan vi behandle f.eks. del 2 om lokalisering av ny skole når kommunestyret tidligere bare har tatt stilling til om skolen overhodet skal bygges? Eller faller hele forslaget om det er tatt stilling til det første av de to spørsmålene?

SVAR: Etter [kommuneloven § 12–2](#) er det bare kommunestyret som kan treffe vedtak om det skal holdes rådgivende folkeavstemning om et forslag om kommunens virksomhet. Som alminnelig regel er det også opp til kommunestyret selv om det vil sette et forslag om slik folkeavstemning på saklisten til et møte der.

Reglene i § 12–1 om innbyggerforslag er et unntak fra dette. Det er en bestemmelse gir kommunestyret plikt til å behandle og ta stilling til forslag som er satt fram med underskrift fra minst 2 prosent eller 300 av innbyggerne i kommunen.

Det er to begrensninger i denne retten for innbyggerne til å sette fram slike forslag. Den ene er at forslaget ikke skal ha samme innhold som et tidligere innbyggerforslag. Den andre er at forslaget ikke skal ha «samme innhold som en sak som er behandlet av kommunestyret».

Disse begrensningene gjelder imidlertid bare når innbyggerforslaget blir fremsatt for samme kommunestyre som tidligere har mottatt samme forslag eller har behandlet samme sak. Etter kommunevalget kan slike forslag fremsettes for det nye kommunestyret, uavhengig hva som har skjedd i forrige valgperiode. Men forslag som ble satt fram før kommunevalget, må antakelig anses som bortfalt når det nye kommunestyret er konstituert. Det betyr i så fall at hvis forslagsstillerne ønsker at et dette forslaget skal behandles i det nye kommunestyret, må de samle underskrifter og sette det fram på nytt.

Hvert av to slike delforslag må vurderes hver for seg. I motsatt fall ville man jo kunne fremtvinge omkamp i saker som er ferdigbehandlet av bystyret i samme valgperiode, ved ganske enkelt å føye til et nytt punkt på et eldre forslag.

Det er det sittende kommunestyret som skal ta stilling til om det er tale om «forslag med samme innhold som ett som tidligere er fremsatt», eller med «samme innhold som sak som er behandlet av kommunestyret». Det betyr at ordfører må sette alle innkomne innbyggerforslag på saklisten, selv om det er rimelig opplagt at de kan avvises av denne grunn. Dette gir også kommunestyret mulighet for å treffe vedtak om at det vil ta forslaget under behandling, selv om det mener det kunne avvises av denne grunn.

Vedlegg 5

Vedtak om ikke å ta innbyggerforslag til behandling, vil bare kunne påklages etter reglene i forvaltningsloven hvis det er tale om et enkeltvedtak, og da bare av den som er part i saken eller har rettslig klageinteresse i vedtaket. Men tre medlemmer av bystyret vil alltid kunne kreve at statsforvalteren foretar lovlighetskontroll av avvisningen av innbyggerforslaget, også om begrunnelsen for dette er at det er tale om sak «med samme innhold» som sak som er behandlet av bystyret i valgperioden.

MØTEPROTOKOLL

Årsmøte Revisjon Midt-Norge SA

Tid: 25.oktober 2023 kl 08:30-09:30

Sted: Teams

Åpning av møtet:

Leder av årsmøtet, Stian Brekkvassmo, Namsskogan kommune, ønsket velkommen til møtet og registrering av oppmøte ble godkjent.

Følgende møtte;

Kommune	Representant	Vararepresentant
Alvdal kommune	Mona Murud	
Bindal kommune	Britt Helstad	
Brønnøy kommune	Rune Andre Moe	
Flatanger kommune	Olav Jørgen Bjørkås fra kl 09:00	
Folldal kommune	Kristin Langtjernet til kl 09:15	
Frosta kommune	Frode Revhaug	
Frøya kommune	Kristin Furunes Strømskag	
Grane kommune	Ellen Schjølberg	
Grong kommune	Ann-Jeanette Klinkenberg	
Hattfjelldal kommune	Sølvi Andersen	
Heim kommune	Geir Rostad	
Herøy kommune		Einar Martin Nordnes
Hitra kommune	Björg Reitan Bjørgvik	
Holtålen kommune	Arve Hitterdal	
Inderøy kommune	Unn Elisabeth Trondstad Kristiansen	
Leka kommune		Marianne Hoff
Levanger kommune	Anita Ravlo Sand til kl 09:25	
Lierne kommune	Tor E Inderdahl	
Malvik kommune		Jan Inge Hov
Melhus kommune	Einar Gimse-Syrstad	
Meråker kommune	Kjersti Kjenes	
Namsos kommune	Frode Båtnes	
Namsskogan kommune	Stian Brekkvassmo	
Nærøysund kommune		Terje Settenøy
Oppdal kommune	Geir Arild Espnes	
Orkland kommune	Knut Even Wormdal	
Os kommune	Runa Finborud	
Osen kommune	Håvard Strand	
Røros kommune	Isak Veierud Busch	
Røyrvik kommune	Kennet Tømmermo Reitan	
Selbu kommune	Tanja Fuglem	
Skaun kommune	Gunn Iversen Stokke	
Snåsa kommune	Arnt Einar Bardal	
Steinkjer kommune		Stein Erik Aalberg
Stjørdal kommune	Nelly Anita Lian	
Sømna kommune	Hans Gunnar Holand	
Tolga kommune		Knut Sagbakken
Træna kommune	Trond Vegard Sletten	
Tydal kommune	Jens Arne Kvello	
Vefsn kommune	Magnus Myrvold	
Verdal kommune	Pål Sverre Fikse	
Ørland kommune		Ole Kristian Strand
Åfjord kommune	Erling Iversen til kl 09:00	Kaja Hovde Bye fra kl 09:00

Forfall:

Kommune	Representant	Vararepresentant
Overhalla kommune	Hege Saugen	Johan Tetlien Sellæg Siv Åse Strømhylden

Møtte ikke:

Kommune	Representant	Vararepresentant
Alstahaug kommune	Peter Talseth	Hanne Benedikte Wiig
Dønna kommune	Nils Olav Jenssen	Trine Hjortdahl
Høylandet kommune	Hege Nordheim-Viken	Jo Arne Kjølglum
		Rune Kristian Grongstad
		Sverre Lilleberre
		Mona Hellesø
		Rita Rosendal
		Tommy Tørring
		Knut Ola Vang
		Sten Rino Bonsaksen
		Bjørn Egil Enge
		Marit Bjerkås
		Tove Eivindsen
		Hilde Sprækenhus
		Torhild Haugann

Indre Fosen kommune	Bjørnar Buhaug
Leirfjord kommune	Ivan Haugland
Midtre Gauldal kommune	Sivert Moen
Rennebu kommune	Ola Øie
Trøndelag fylkeskommune	Steinar Aspli
Vega kommune	Andre Møller
Vevelstad kommune	Lillian Solvang

Årsmøtet hadde 43 medlemmer med 95 stemmer av 124.

Styret:

Hans S.U.Wendelbo	styreleder
Elin Rodum Agdestein	nestleder
Anne Birgitte S.Sklet	styremedlem
Oddvar Fossum	styremedlem
Torbjørn Måsøval	styremedlem
Arve Gausen	styremedlem
Merete Montero	observatør

Andre:

Arnt Haugan	daglig leder Revisjon Midt-Norge SA
Unni Romstad	ass.daglig leder Revisjon Midt-Norge SA
Jan A Sivertsgård	Ordfører Holtålen kommune som tilhører

Rådgiver(e):

Kommune	Representant
----------------	---------------------

Saksliste:

SAK 7/23 GODKJENNING AV INNKALLING

Varsel om dato for årsmøtet ble sendt den 11.09.2023, sakliste ble sendt eierkommunene den 28.09 2023 og møtebok den 13.10.2023.

Vedtak (enstemmig):
Innkallingen godkjennes.

SAK 8/23 VALG AV REFERENT OG TO TIL Å UNDERSKRIVE PROTOKOLLEN

Forslag fremmet i møtet:

Referent: Unni Romstad
Underskrift protokoll: Sølvi Andersen, Hattfjelldal kommune
Erling Iversen, Åfjord kommune

Vedtak (enstemmig):
Forslag fremmet i møtet vedtatt

SAK 9/23 GODKJENNING AV SAKSLISTE

Innkalling og saksliste utsendt på forhånd.

Vedtak (enstemmig):
Sakslisten godkjennes

SAK 10/23 ORIENTERING FRA STYRELEDER OG DAGLIG LEDER

Vedtak (enstemmig):
Årsmøtet tar orienteringen til etterretning

▼ Behandling i årsmøte 25.10.2023

Saker nevnt fra styreleder:

- Kort oppsummering av bakgrunnen for at Revisjon Midt-Norge SA ble dannet og utviklingen fram til i dag.
- Revisjon Midt-Norge SA er en kompetansebedrift. Selskapet har inngående kjennskap til kommunene, har best kompetanse innenfor kommunal revisjon. RMN scorer godt i benchmarking og er konkurransedyktig i markedet
- Økonomi:
 - Stordriftsfordeler og digitalisering har gitt gevinst for eierne

- Bevisst bruk av opptjent egenkapital har gitt økonomisk fordel for eierne. For å opprettholde nødvendig buffer må nå utvikling av honorar harmoniseres med selskapets kostnadsutvikling og prisutvikling i samfunnet generelt.
- Selskapet ønsker hele tiden å utvikle seg og bli bedre. Det ligger kvalitet i selskapet, og vi er stolte av selskapet.
- Revisjon Midt-Norge SA innfrir samfunnsoppdraget som eierne har gitt selskapet.

Daglig leder orienterte om:

- Kort orientering om antall ansatte, eiere og kontorstruktur. Nye eierrepresentanter vil få tilsendt ytterligere informasjon om selskapet
- Selskapet er Norges største revisjonsselskap når det gjelder revisjon av kommuner, og har et av de største kompetansemiljøene innenfor kommunal revisjon
- Økonomi:
 - Selskapet har levert på eiersignal om lavere utvikling av honorarer enn kommunal deflator. Selskapet har brukt av egenkapitalen de siste årene og den er i dag på samme nivå som på fusjonstidspunktet.
 - Har tatt grep for å øke inntektene, og har levert tjenester til andre revisjonssenheter uten at dette går ut over eierkommunenenes ressurser.
 - Å kunne levere tjenester til eksterne vil gi en mer robust økonomi; noe som er positivt både for selskapet og eier. Det gir også et enda bedre fagmiljø.
 - Det er nødvendig med en økonomisk buffer for at selskapet skal kunne være offensivt og utvikle seg
- Ny strategi vil bli lagt fram for årsmøtet april 2024 og gir eiere en mulighet til å påvirke strategiske valg for selskapet

SAK 11/23 BUDSJETT 2024 OG ØKONOMIPLAN 2024-2027

Vedtak (enstemmig):

Årsmøtet vedtar framlagt forslag til budsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027

SAK 12/23 VALG TIL STYRET, MØTELEDER MED VARA TIL ÅRSMØTET OG VALGKOMITE

Vedtak (enstemmig):

Som styremedlemmer velges:

Hans S.U.Wendelbo, Røros (2 år)
Torbjørn Måsøval, Frøya (2 år)

Som leder av styret velges:

Hans S.U.Wendelbo, Røros (1 år)

Som nestleder i styret velges:

Elin Agdestein, Steinkjer (1 år)

Som vararepresentanter til styret velges:

1.vara: Trude Holm, Verdal (2 år)
2.vara: ikke på valg
3.vara: Bente Estil, Lierne (2 år)
4.vara: Nils Olav Jenssen, Dønna (2 år)

Som valgkomité velges:

Tor Erling Inderdahl, leder, Lierne (4 år)
Kristin Furunes Strømskag, Frøya (4 år)
Sølvi Andersen, Hattfjelldal (4 år)

Som møteleder årsmøtet velges:

Siv Therese Aglen, Brønnøy kommune (4 år)

Som vara for møteleder velges:

Frode Revhaug, Frosta (4 år)

Protokolltilførsel:

Selskapets vedtekter sier ikke noe om valgkomiteens oppgave når det gjelder valg av ny valgkomite. Dette bør tas inn.

▼ Behandling i årsmøte 25.10.2023

Leder i valgkomiteen, Berit Hundåla orienterte om valgkomiteens arbeid. Valgkomiteen er kjent med at kjønnsbalansen i styret ikke er i tråd med selskapets vedtekter.

Forslag i møtet:

Kjersti Kjenes, Meråker kommune foreslår Frode Revhaug, Frosta kommune, som vara til møteleder til årsmøtet.

Årsmøtet voterte over valgkomiteens innstilling og forslag fremmet i møtet samtidig.

SAK 13/23 GODTGJØRING TIL STYRET I REVISJON MIDT-NORGE SA

Vedtak (enstemmig):

Alle godtgjøringer økes med 5 %

▼ Behandling i årsmøte 25.10.2023

Leder i valgkomiteen, Berit Hundåla orienterte om valgkomiteens innstilling

Sølvi Andersen

Erling Iversen

Stian Brekkvassmo, årsmøtets
leder

Rett avskrift:
Unni Romstad

Utskrift sendt: Medlemskommunene

Protokoll årsmøte RMN SA

Signers:

<i>Name</i>	<i>Method</i>	<i>Date</i>
Iversen, Erling	BANKID	2023-10-27 16:42
Brekkvassmo, Stian	BANKID	2023-10-28 00:15
Romstad, Unni	BANKID_MOBILE	2023-10-27 15:18
Andersen, Sølvi	BANKID	2023-10-30 08:17

This document package contains:

- Closing page (this page)
- The original document(s)
- The electronic signatures. These are not visible in the document, but are electronically integrated.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Budsjett 2024 Årsmøtet
Styrets sak 34/23

Styrets sak 34/23					
Årsmøtets sak 11/23					
	Tekst	Økonomiplan	Budsjett 2024	Budsjett 2023	Regnskap 31.12.2022
3010	Honorar andre oppdrag	- 7 012 000	- 7 012 000	-5 375 000	-3 573 918
3110	Revisjonshonorar kommune	- 48 382 000	- 48 382 000	-45 192 000	-43 437 000
	Mersalg				-217 727
	Eksterne	- 220 000	- 220 000		
3120	Avgiftsfritt salg		-		
3702	Refusjon NKRF		- 100 000	-100 000	-118 075
3703	Fagdag		- 110 000	-110 000	-190 980
3704	Refusjon andre				-384 213
3705	Betaling ansatte vedr mobil				
3900	Andre driftsinntekter	- 610 000			-91 573
5800	Refusjon sykepenger		- 400 000	-400 000	-612 806
5810	Refusjon fødselspengar		-		-609 917
	Sum inntekter	- 56 224 000	- 56 224 000	-51 177 000	-49 236 209
	Sum lønnskostnader	46 616 899	46 616 899	43 431 000	43 244 497
	Sum honorar styret og repskap	317 000	317 000	280 000	276 125
	Sum andre personalkostnader	1 824 600	1 824 600	1 746 000	1 119 836
	TOTAL Sum personalkostnader	48 758 499	48 758 499	45 457 000	44 640 458
	Sum kontorlokaler		4 028 458	3 627 700	3 507 041
	Sum Leie maskiner + software IKT		1 286 350	1 103 200	961 777
	Sum inventar og utstyr		125 000	150 000	261 880
	Sum Eksterne honorar		577 900	615 000	577 759
	Sum kontorrekvisita		260 000	280 000	256 766
	Sum telefon og nettportaler		324 000	470 000	373 150
	Sum Reise- og diettkostnader		1 875 000	1 795 000	2 098 078
	Sum Reklame og markedsføring		150 000	250 000	654 418
	Sum kontingenter		593 000	513 400	558 451
	Sum andre kostnader		88 000	85 000	78 583
7810	Ordinære avskrivninger		500 000	500 000	473 521
	Sum TOTALE driftskostnader	9 807 708	9 807 708	9 389 800	9 801 424
	Total sum kostnader	58 566 206	58 566 206	54 846 800	54 441 882
	Driftsresultat	2 342 206	2 342 206	3 669 800	5 205 673
8040	Renteinntekter, bank	- 200 000	- 200 000	200 000	200 505
8090	Bruk av fond	- 2 142 206	- 2 142 206	3 469 800	-5 005 168
	Sum finans	- 2 342 206	- 2 342 206	3 669 800	-5 205 673
	Resultat etter finans	0	0	0	0
8980	Avsatt til fri egenkapital				
8981	Avsetning overskudd				

Godkjenning av dagens protokoll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tolga kommune

Møtedato

04.12.2023

Saknr

36/23

Saksbehandler Torill Bakken

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 23/486 - 3

Forslag til vedtak:

Møteprotokollen i fra dagens møte i kontrollutvalget den 4.desember 2023, godkjennes.

Saksopplysninger:

Det anbefales at protokollen gjennomgås og godkjennes etter møtet. Protokollen vil bli offentliggjort på våre nettsider umiddelbart etter godkjenning.

Konklusjon:

Protokollen gjennomgås og godkjennes etter møtet.